

9 Απριλίου 2020

Άγιος Μάρκος ο Ασκητής: Ό,τι κάνομε χωρίς προσευχή και καλή ελπίδα αποδεικνύεται βλαβερό και ατελές!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

Άγιος Μάρκος ο Ασκητής.

21. Ο Χριστός είναι Κύριος ουσιαστικά και Κύριος κατ' οικονομίαν, επειδή και χωρίς να υπάρχομε μας έπλασε και αφού πεθάναμε εξαιτίας της αμαρτίας, μας εξαγόρασε με το Αίμα Του, και σ' εκείνους που πιστεύουν σ' αυτό δώρισε τη χάρη.

22. Όταν ακούσεις τη Γραφή που λέει ότι «θα αποδώσει στον καθένα κατά τα έργα του» (Ματθ. 16, 27), μη σκεφτείς έργα άξια της κολάσεως ή της Βασιλείας, αλλά έργα της πίστεως ή της απιστίας σ' Αυτόν, τα οποία ο Χριστός ανταποδίδει στον καθένα, όχι σαν να κάνει δοσοληψία εμπορική αλλά ως Θεός δημιουργός και αγοραστής μας (με το Αίμα Του).

23. Όσοι αξιωθήκαμε και βαπτισθήκαμε, τα καλά έργα δεν τα προσφέρομε στο Θεό για να λάβομε ανταπόδοση γι' αυτά, αλλά για να φυλάξομε την καθαρότητα του αγίου Βαπτίσματος.

24. Κάθε καλό έργο που κάνομε, μας κάνει να απέχομε από το αντίθετό του κακό, αλλά δεν μπορεί να μας προσθέσει αγιασμό χωρίς τη θεία χάρη.

25. Ο εγκρατής απέχει από τη λαίμαργία. Ο ακτήμονας από την πλεονεξία. Ο ήσυχος από την πολυλογία. Ο αγνός από την φιληδονία. Ο σεμνός από την πορνεία. Ο αυτάρκης από την φιλαργυρία. Ο πράος από την ταραχή. Ο ταπεινός από την κενοδοξία. Ο υποτακτικός από τη φιλονεικία. Ο ελεγκτικός από την υποκρισία. Επίσης, ο προσευχόμενος από την απελπισία, ο φτωχός από τα πολλά χρήματα, ο ομολογητής από την άρνηση, ο μάρτυρας από την ειδωλολατρεία.

Βλέπεις πως κάθε αρετή που γίνεται μέχρι θανάτου, δεν είναι άλλο παρά αποχή από την αμαρτία; Η αποχή από την αμαρτία είναι φυσικό έργο και όχι αντάλλαγμα

της Βασιλείας των Ουρανών.

26. Ο άνθρωπος μόλις και μπορεί να φυλάξει όσα επιβάλλει η φύση του. Ο Χριστός δια του Σταυρού χαρίζει την υιοθεσία.

27. Υπάρχει εντολή μερική (που αφορά στο μέρος), και άλλη που τα συμπεριλαμβάνει όλα. Με την μερική διατάζει να δίνει κανείς σ' εκείνον που δεν έχει (Λουκ. 3, 11), με την άλλη διατάζει να απαρνείται κανείς όλα τα υπάρχοντά του (Λουκ. 14, 33).

28. Υπάρχει ενέργεια της χάρης την οποία αγνοεί ο νήπιος πνευματικά, και υπάρχει άλλη ενέργεια της κακίας που μοιάζει με την αλήθεια. Καλό είναι να μην τα παρατηρούμε αυτά, για να μην πέσομε σε πλάνη, ούτε να τα αναθεματίζομε, μην τυχόν και είναι αληθινά, αλλά όλα να τα αναφέρομε με ελπίδα στο Θεό. Γιατί Αυτός γνωρίζει την χρησιμότητα και των δύο.

29. Εκείνος που θέλει να περάσει τη νοητή θάλασσα των παθών, μακροθυμεί, ταπεινοφρονεί, αγρυπνεί, εγκρατεύεται. Αν προσπαθήσει να περάσει χωρίς αυτά τα τέσσερα, ταραίζει μόνο την καρδιά, να περάσει όμως δεν μπορεί.

30. Η ησυχία είναι αποκοπή των κακών. Αν πάρει και τις προηγούμενες τέσσερις αρετές μαζί με προσευχή, δεν υπάρχει συντομότερη βοήθεια προς απόκτηση της απάθειας.

31. Δεν μπορεί να ησυχάσει ο νους, αν δεν ησυχάσει το σώμα. Ούτε να καταργήσει τον τοίχο που τα χωρίζει, χωρίς ησυχία και προσευχή.

32. Η κατώτερη φύση μας που δουλεύει στις επιθυμίες της σάρκας, επιθυμεί εναντίον της πνευματικής φύσεώς μας που εμπνέεται από το Άγιο Πνεύμα. Εκείνοι που συμπεριφέρονται σύμφωνα με τις εμπνεύσεις του Αγίου Πνεύματος, δεν εκτελούν τις επιθυμίες της σάρκας (Γαλ. 5, 16-17).

33. Δεν υπάρχει τέλεια προσευχή χωρίς νοερή επίκληση. Όταν χωρίς περισπασμό φωνάζει δυνατά ο νους, θα επακούσει ο Κύριος.

34. Ο νους όταν προσεύχεται χωρίς περισπασμό, προσεκτικά και επίμονα, πιέζει και συντρίβει την καρδιά. Μια καρδιά γεμάτη συντριβή και ταπείνωση ο Θεός δεν θα την εξουδενώσει (Ψαλμ. 50, 19).

35. Και η προσευχή αρετή λέγεται, αν και είναι μητέρα των αρετών. Γιατί γεννά τις αρετές δια μέσου της ενώσεως με τον Χριστό.

36. Ό,τι κάνομε χωρίς προσευχή και καλή ελπίδα, ύστερα αποδεικνύεται βλαβερό και ατελές.

37. Όταν ακούσεις ότι «θα είναι οι τελευταίοι πρώτοι και οι πρώτοι τελευταίοι» (Ματθ. 19, 30), να σκεφτείς μετόχους αρετών και μετόχους αγάπης. Γιατί η αγάπη είναι τελευταία μεταξύ των αρετών κατά την τάξη, πρώτη όμως στην αξία. Και όλες τις αρετές που πραγματοποιήθηκαν πριν από αυτή, τις αποδεικνύει τελευταίες.

38. Αν πάνω στη προσευχή σου σε καταλάβει ακηδία, ή στενοχωρηθείς με

διάφορους τρόπους από την κακία, θυμήσου το θάνατό σου και τις φοβερές κολάσεις. Καλύτερα να προσκολλάσαι στο Θεό με προσευχή και ελπίδα (Ψαλμ. 72, 28), παρά να έχεις εξωτερικές ενθυμήσεις, και αν ακόμη είναι ωφέλιμες.

39. Καμιά από τις αρετές δεν μπορεί να ανοίξει από μόνη της το δρόμο προς το Θεό, αν δεν εξαρτώνται όλες με ακολουθία η μια από την άλλη.

40. Δεν είναι εγκρατής εκείνος που τρέφεται με λογισμούς. Ακόμη και αν είναι ωφέλιμοι, δεν είναι πιο ωφέλιμοι από την ελπίδα.

Τα κεφάλαια 21-40 από το έργο του Αγίου Μάρκου του Ασκητή, «Τα 226 κεφάλαια περί αυτών που νομίζουν ότι δικαιώνονται από τα έργα τους», από την «Φιλοκαλία των Ιερών Νηπτικών», τόμος α', έκδοση το Περιβόλι της Παναγίας. Μετάφραση Αντώνιος Γαλίτης.